

13.10.2016 • Leestijd 6 - 7 minuten

'De VVD houdt koers,' luidt dit jaar de slogan van de partij die niets belangrijker lijkt te vinden dan nog eens vier jaar het naambordje van Mark Rutte op het Catshuis. Koers houden, ja. Maar liberaal is die allang niet meer.

Met het liberalisme heeft de VVD niets meer te maken

*Correspondent
Mediamythen
&
Mechanismen*

Rob WIJNBERG

Wie het verkiezingsprogramma van de grootste partij van Nederland leest, denkt onwillekeurig: iemand heeft de verkeerde ideologie uit de boekenkast getrokken en er een VVD-kaft omheen gedaan.

Het liberalisme, grootgemaakt door denkers als Adam Smith en John Stuart Mill, is van oudsher altijd een progressieve filosofie geweest, gericht op sociale en economische gelijkheid, gebaseerd op een positief mensbeeld, met een vleugje kosmopolitisme.

Het
verkiezingsprogramma
Zeker Nederland is een
honderd pagina's lange
antithese van zo'n
beetje alles wat het
liberalisme liberaal
maakt

Een stroming die sinds de negentiende eeuw vooropging in de drang naar verandering en vooruitgang. Die een luis in de pels was van conservatieve religies, een aanjager van gelijke rechten voor iedereen, omarmmer van moderne wetenschap en nieuwe technologie. Die de vrije markt zag als dé manier

om de kloof tussen arm en rijk te dichten. Die een broertje dood had aan geërfde privileges en ongefundeerde autoriteit. Die in vrijheid het grootste goed zag, omdat ze de mens vertrouwde. En die zich in haar ambities zelden liet tegenhouden door zoiets arbitrairs als de grenzen van een land.

Daar is bij de VVD anno 2016 niets, maar dan ook echt *niets* van over. Het verkiezingsprogramma *Zeker Nederland* is een honderd pagina's lange antithese van zo'n beetje alles wat het liberalisme liberaal maakt: oerconservatief, wantrouwend, slinks discriminerend, bang-nationalistisch, en vooral goed voor hen die het al goed hebben.

De dijken staan op doorbreken

Om bij dat conservatieve te beginnen: de woorden 'blijven' (98x), 'houden' (45x) en 'behouden' (20x) komen maar liefst 163 keer voor - zes keer zo vaak als de woorden 'verbeteren' (16x), 'veranderen' (9x) en 'innoveren' (2x). Het pamflet grossiert in zinnen als: 'Nederland behouden zoals het is,' 'dat Nederland Nederland blijft' en 'omdat we onszelf willen blijven' - alsof de dijken ieder moment op doorbreken staan.

Dat bedoel ik inderdaad als metafoor, want aan klimaatverandering besteedt de partij exact één pagina aandacht - over de wérkelijke bedreiging van ons land laat de partij geen misverstand bestaan: het grote boze buitenland. Of, zoals verwoord in de meest bizarre zin in het programma: 'We weten voor wie we het doen: [...] Nederlanders die zich zorgen maken over de internationale ellende die ze terugzien in hun eigen buurt.'

De 'internationale ellende in hun eigen buurt.' Ook wel: het gênantste synoniem voor allochtonen aller tijden.

Wat daarna komt, is een staaltje populistische onderbuikretoriek in de beste traditie van de PVV. Retoriek waarin vrijheid heel duidelijk de vrijheid betekent om te zijn zoals 'gewone Nederlanders' - een volk dat bij herhaling 'leuk' wordt genoemd. Retoriek ook waarin vluchtelingen zonder omhaal op één lijn worden gesteld met terroristische dreiging. 'Door maar een beperkt aantal [vluchtelingen] toe te laten, vergroten we het gevoel van veiligheid in onze straten.' En: 'Blijft Nederland nog wel Nederland? Zitten tussen al die mensen die naar Europa willen komen mogelijk ook terroristen die hier aanslagen willen plegen?'

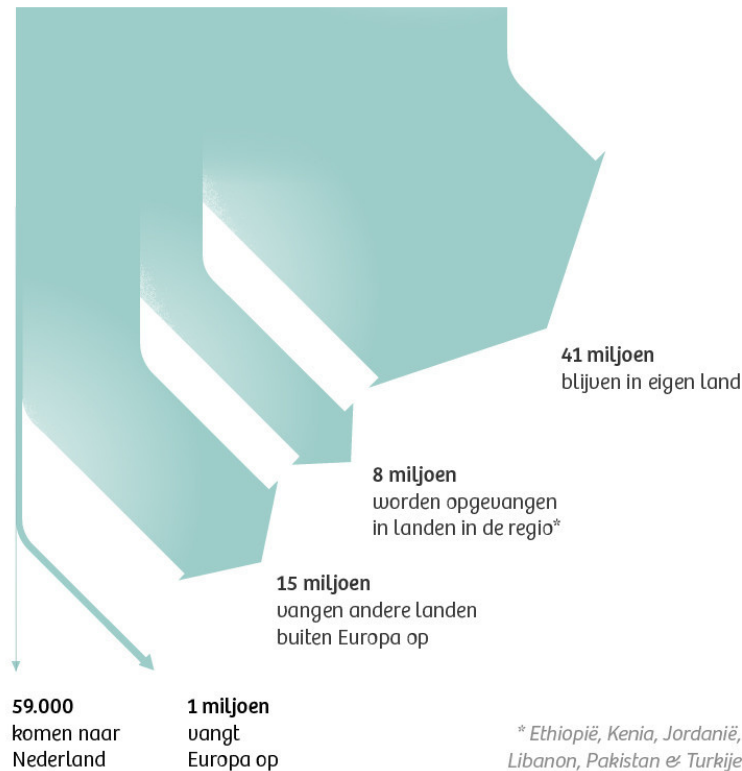
Alsof die terloopse suggestiviteit nog niet kwalijk genoeg is, wekt de partij ook nog eens de suggestie dat de vluchtelingenstroom vooral Europa raakt. 'De afgelopen jaren is Nederland getuige van een grote migratiestroom richting Europa. [...] We vinden het vanzelfsprekend om mensen te helpen die vluchten voor bommen. Wij denken dat we dat het best kunnen doen in hun eigen regio,' schrijft de VVD.

Totaal onvermeld blijft daarbij alleen dat dit al op overweldigende schaal gebeurt: van de 65 miljoen vluchtelingen in de wereld, bleven 41 miljoen in eigen land, werden 8 miljoen in de regio opgevangen en namen 15 miljoen hun toevlucht naar een niet-Europees land. Slechts 1 miljoen, *anderhalf procent*, kwam naar Europa - en 5,8 procent dáárvan belandde in Nederland. Jordanië alleen al, een land met 6,5 miljoen inwoners, nam meer vluchtelingen

op dan *alle* Europese landen bij elkaar opgeteld.

Wat de VVD wil gebeurt allang

Vluchtelingen komen nauwelijks verder dan hun eigen regio

Terug naar de tijd van flippo's en Friends

En dat is niet de enige *bullshit by omission* - lulkoek door het halve verhaal weg te laten - die de VVD debiteert. Neem de belastingen. Piketty, de Panama Papers, LuxLeaks: het is alsof de VVD het hele debat over het belastingontwijkende grootbedrijf is ontgaan. Eén schamel alineaatje spendeert het verkiezingsprogramma eraan, in de meest vrijblijvende termen.

Piketty, de Panama Papers, LuxLeaks: het is alsof de VVD het hele debat over het belastingontwijkende grootbedrijf is ontgaan

Daartegenover staat een hartstochtelijk pleidooi voor de verlaging van de vennootschapsbelasting, met argumenten die nog jarennegentiger zijn dan flipppo's en *Friends*: 'Nederland moet een aantrekkelijk land zijn met lage belastingen. [...] De vennootschapsbelasting in belangrijke omringende landen is echter lager dan in Nederland, waardoor bedrijven verleid worden om naar het buitenland te vertrekken. Om bedrijven in Nederland te houden en meer bedrijven hier te krijgen, willen wij de vennootschapsbelasting verlagen. Op die manier kunnen we de concurrentie met omringende landen aan blijven gaan en banen in Nederland behouden.'

Is dat zo, ja? Is de vennootschapsbelasting in Nederland (20 procent voor winsten tot 200.000 euro, 25 procent daarboven) hoger dan in 'belangrijke omringende landen'? België (34 procent), Duitsland (30 procent), Frankrijk (33 procent), Spanje (28 procent), zelfs Luxemburg (29 procent) noteren allemaal een hoger tarief. Bovendien kent ons land een keur aan belastingregels die de vennootschapsbelasting in de praktijk nóg lager doen uitvallen: een innovatieaftrek, vrijstelling voor dividenden en royalties, specifieke *tax rulings* voor grote bedrijven, en ga zo maar door.

En zorgt dat voor banen? Al jaren is Europa verwickeld in een *tax race to the bottom*, waar vooral brievenbusfirma's en rijke oligarchen van profiteren. Niet bepaald de grootste bronnen van werkgelegenheid. En bovendien: Nederland bungelt, in deze race naar de bodem, sowieso al bijna onderaan. Bijna nergens in Europa is de belastendruk op

bedrijven zo laag als hier. Bedrijven hoesten een schamele 5 procent (!) van de totale belastinginkomsten in Nederland op - twee keer minder dan tien jaar geleden.

Tegelijkertijd is de belasting op arbeid alleen maar toegenomen. Arbeid is nu goed voor 58 procent van alle belastinginkomsten - tien procentpunt meer dan tien jaar terug. O ironie, juist de 'hardwerkende Nederlander' wordt onder VVD-regime steeds meer belast. De Starbucks waar hij zijn koffie haalt daarentegen: *not so much*.

Waarheden als een koe

Niet dat de VVD alleen maar halve waarheden verkoopt. Integendeel, het verkiezingsprogramma staat bol van de waarheden als een koe. 'Voor bijna alles wat we doen, hebben we energie nodig,' bijvoorbeeld. En: 'Zonder boeren, tuinders en vissers hebben we geen eten op tafel.' En: 'Allemaal moeten we ergens wonen en werken.'

En eerlijk is eerlijk: aan ambities heus ook geen gebrek. Althans, tegen klimaatverandering moet vooral niet meer worden gedaan dan wat ons nu al het slechtste jongetje van de Europese duurzaamheidsklas maakt. Ons failliete drugsbeleid moet vooral zo gemankeerd blijven als het is. Het woord 'hypotheekrenteaftrek,' de motor van vermogensongelijkheid, wordt überhaupt niet genoemd. En vluchtelingen mogen vooral níet werken - want ja, je moet ze wel profiteurs van de verzorgingsstaat kunnen blijven noemen. Máár: 'Wij willen een sterke krijgsmacht, die terroristen en andere vijanden overal ter wereld kan aanpakken.'

Overall, hè? Overall.

In een notendop betekent liberaal anno 2016 kennelijk: vluchtelingen zijn potentiële terroristen, het ideaal van gelijkwaardigheid is wat autochtone Nederlanders superieur maakt en internationale ellende zit in elke buurt behalve op de Amsterdamse Zuidas. Ach, zolang ons leger maar groot genoeg is om politieagent van de hele wereld te spelen. De PVV indachtig had het VVD-programma ook best op één A4'tje gekund.

Het wordt de PvdA vaak verweten haar ideologische ziel te hebben uitgeleverd aan het pluche - en inderdaad: het echte sociaaldemocratische hart klopt al sinds Paars niet meer. Maar gek genoeg wordt veel minder vaak hetzelfde gezegd van de VVD. Terwijl, wat is er nog over van haar filosofie?

'De VVD houdt koers,' luidt dit jaar de slogan van de partij die niets belangrijker lijkt te vinden dan nog eens vier jaar het naambordje van Mark Rutte op het Catshuis. Koers houden, ja. Maar liberaal is die allang niet meer.

Lees verder:

Leden
WERVEN
leden

We zijn drie jaar geworden! Ter ere van onze verjaardag werven leden nieuwe leden. Al lid? Log dan hier in en lees meer over deze actie.
Nog geen lid? Wij weten nog wel een leuk verjaardagscadeau!

de
Correspondent

Je las de pdf-versie van dit verhaal. Voor het volledige artikel met links, infocards, eventuele videos en ledenbijdragen, ga naar: <https://decorrespondent.nl/5409/met-het-liberalisme-heeft-de->

vvd-niets-meer-te-maken/1286164595925-51bd64eb

De Correspondent is een dagelijks, advertentievrij medium met als belangrijkste doelstelling om de wereld van meer context te voorzien. Door het nieuws in een breder perspectief of in een ander licht te plaatsen, willen wij het begrip 'actualiteit' herdefiniëren: niet om je aandacht te trekken, maar om je inzicht te bieden in hoe de wereld werkt.

decorrespondent.nl

Alle verhalen lezen? Dat kan voor €6 per maand op:

decorrespondent.nl